LUNA NEBUNĂ

— “The Mad Moon” 1935 —

de Stanley G. Weinbaum

Traducerea: Monica Dumitriu

— Idioţilor! urlă Grant Calthorpe. Proşti-neghiobi-imbecili! Căută disperat nişte termeni mai expresivi, nu găsi şi-şi descarcă exasperarea printr-o lovitură puternică de picior în mormanul de gunoaie de lângă el.

De fapt, o lovitură prea puternică; uitase din nou că gravitaţia lui Io era egală doar cu o treime din cea normală şi ca urmare corpul său zvâcni, parcurgând un arc de cerc lung de mai bine de trei metri şi jumătate.

Fiindcă izbi solul, cei patru lunatici chicotiră. Capetele lor uriaşe, cu expresii care-i făceau să semene perfect cu mutrele comice pictate pe baloanele dăruite duminică copiilor, se legănară la unison pe gâturile lungi de peste un metru şi subţiri precum încheietura mâinii lui Grant.

— Ieşiţi! izbucni el, ridicându-se ameninţător. Plecaţi imediat! Nici o ciocolată. Fără dulciuri. Nimic! Până nu pricepeţi că vreau frunze ferva, n-o să primiţi absolut nimic. Ştergeţi-o!

Lunaticii – *Lunae Jovis Magnicapites* sau literar, Marile Capete ale Lunii lui Jupiter - se îndepărtară scâncind. Fără nici o îndoială, îl considerau pe Grant tot atât de idiot pe cât îi credea el pe ei, fiind incapabili să-i înţeleagă motivele. Pricepeau însă că n-or să mai primească nici o bomboană şi de aceea murmurele lor căpatară o notă de dezamăgire profundă.

Atât de profundă încât, după ce-şi întoarse cu un rânjet imbecil faţa albastră ridicolă către Grant, şeful lor lansa un ultim strigăt sălbatic şi-şi repezi capul într-un un copac sclipitor cu scoarţa de piatră. Însoţitorii lui îi ridicară indiferenţi corpul şi se depărtară, târând după ei capul atârnat de gât, precum o ghiulea agăţată de lanţul unui prizonier.

Grant îşi trecu mâna peste frunte şi se întoarse istovit către baraca din buşteni cu coajă de piatră. O pereche de ochi roşii, micuţi şi lucitori îi captară atenţia şi un puyet - *Mus Sapiens* - îşi lunecă corpul de cincisprezece centimetri peste prag, purtând sub braţul mititel şi costeliv ceva ce semăna mult cu termometrul medical al lui Grant.

Bărbatul strigă furios la creatură, apucă o piatră şi o aruncă în direcţia ei. La marginea păduricii, puyetul îşi întoarse faţa de şoarece, semi-umanoidă către el, chiţăi bolborosind anemic, agită un pumn microscopic aşa cum face un om mânios şi dispăru, cu gluga-i de piele ca de liliac fluturând precum o manta. Părea un şobolan negru ce purta o capă.

Ştia că fusese o greşeală să arunce cu piatra după el. Acum, drăcuşorii nu-i vor mai da pace, iar statura măruntă şi inteligenţa pseudo-umană îi făceau infernal de chinuitori ca duşmani. Totuşi, nici acest gând şi nici sinuciderea lunaticului nu-l îngrijorau în mod deosebit; avusese parte de prea multe incidente ca acesta din urmă şi, în plus, îşi simţea capul de parcă l-ar fi încercat un alt atac de febră albă.

Intră în baracă, închise uşa şi privi lung spre parkatul său favorit.

— Oliver mârâi el, bravo ţie. De ce naiba nu eşti atent la puieţi? Pentru ce te afli aici?

Parkatul se ridică pe singurul său picior posterior, apucându-şi genunchii cu cele două membre anterioare.

— Valetul de roşu peste regina de negru, comentă el indiferent. Zece lunatici fac cât un om care nu-i în toate minţile.

* * *

Grant acceptase ambele afirmaţii cu uşurinţă. Una era, desigur, urmarea pasienţei din seara precedentă, iar a doua, a întâmplării de ieri cu lunaticii. Mormăi ceva fără înţeles, şi-şi masă capul care îl durea. Fără îndoială, avea din nou febră albă.

Înghiţi două tablete de ferverin şi se prăbuşi pe marginea patului de campanie, întrebându-se dacş acest atac de *blancha* va culmina prin delir.

Se blestemă pentru prostia de a-şi fi luat această slujbă pe Io, cel de-al treilea satelit locuibil al lui Jupiter. Mica lună era o planetă a nebuniei, bună doar pentru producţia de frunze ferva, din care farmaciştii pământeni obţineau alcaloizi puternici, obţinuţi altădată din opiu.

Inestimabil pentru medicină, desigur, dar ce importanţă avea pentru el? Ce rost mai avea salariul foarte generos, dacă se întorcea pe Pământ sonat, după un an petrecut în regiunile ecuatoriale ale lui Io? Îşi jură ca, atunci când avionul din Junopolis avea să asolizeze, luna următoare, pentru frunzele ferva, avea să se întoarcă cu el în oraşul polar, în ciuda contractului pe un an cu Neilan Drug şi a faptului că urma să fie plătit dacă nu-l respecta. Pentru ce îi trebuie bani unui ţicnit?

Întregul satelit era dus cu sorcova - lunatici, parkaţi, puyeţi şi Grant Calthorpe. Cel puţin, toţi cei care se aventuraseră în afara celor două oraşe polare, Junopolis din nord

şi Heropolis, din sud, erau ţăcăniţi. Acolo se putea trăi în siguranţă fără febră albă, dar oriunde dincolo de paralela de douăzeci de grade era mai rău decât în jungla cambodgiană de pe Pământ.

Se amuza visând la Pământ. Cu numai doi ani în urmă fusese fericit acolo, cunoscut ca un sportiv bogat şi, popular, înainte de a împlini douăzeci şi unu de ani, vânase ulii-cuţit şi viermi inelaţi pe Titan, triopşi şi unipezi pe Venus.

Aceasta se petrecuse înainte ca norocul să-i fie distrus de criza aurului din 2110. Şi... ei bine, dacă tot trebuise să muncească, i se păruse logic să-şi folosească experienţa interplanetară ca mijloc de trai. Ba chiar rămăsese entuziasmat de şansa asocierii cu Neilan Drug.

Nu mai fusese niciodată pe Io. Micul planetoid sălbatic nu era paradisul unui sportiv, cu lunaticii idioţi şi mărunţeii puyeţi, răutăcioşi şi inteligenţi. Nu exista nimic care să merite să fie vânat pe micuţul satelit fierbinte, scăldat în căldură giganticului Jupiter, aflat doar la o sută cincizeci de mii de kilometri depărtare.

Dacă din întâmplare l-ar fi vizitat *înainte,* îşi spuse el cu regret, n-ar fi acceptat niciodată slujba; îşi imaginase că Io este aidoma lui Titan, rece dar curat.

Dimpotrivă, din cauza planetei primare strălucitoare, era încins precum deşerturile venusiene, fiind supus unei multitudini de forme de lumină ceţoasă — ziua Soare, ziua Jupiter, ziua Jupiter-plus-Soare, lumina Europei şi, uneori, ca în prezent, noaptea abisală. Majoritatea acestora se petreceau în timpul revoluţiei de patruzeci şi două de ore a lui Io - o succesiune dementă de luminini în schimbare. Detesta zilele ameţitoare, jungla şi Dealurile Idioţilor, ce se întindeau în spatele barăcii sale.

În prezent era ziua Jupiter-plus-Soare, cea mai proastă dintre toate, deoarece Soarele îndepărtat îşi adăuga căldura celei a lui Jupiter. Şi pentru a completa disconfortul, pe Grant, îl ameninţa acum un început de febră albă. Înjură complicaţia suplimentară oferită de cap şi înghiţi altă tabletă de ferverin. Observă că provizia de tablete se diminuase; trebuia să-şi amintească să mai ceară când avea să apară avionul... ba nu, urma să plece cu el.

Oliver se frecă de piciorul său.

— Idioţi, proşti, neghiobi, imbecili, comentă parkatul cu afecţiune. De ce a trebuit să mă duc la dansul ăla nenorocit?

— Cum? făcu Grant.

Nu-şi putea aminti să fi pomenit ceva despre un dans. Probabil că vorbise în timpul ultimei crize de febră.

Oliver scarţâi ca o uşă, apoi chicoti ca un lunatic.

— Mă voi face bine, îl asigură el pe Grant. Tata o să vină curând.

— Tata! repetă bărbatul. Tatăl său murise cu cincisprezece ani în urmă. De unde ai mai scos-o şi pe asta, Oliver?

— Trebuie să fie din cauza febrei, comentă Oliver. Eşti un pisoi drăguţ, dar aş dori să ai destul bun-simţ să ştii ce spui: Şi aş vrea ca tata să vină. Încheie cu un bolborosit înăbuşit care se putea să fi fost un suspin.

Grant îl examină ameţit. Era sigur că nu spusese nici unul din aceste lucruri. Parkatul trebuie să le fi auzit de la altcineva. Altcineva? Unde se mai găsea cineva pe o rază de trei sute de kilometri?

— Oliver! urlă el. Unde ai auzit asta? Unde ai auzit-o?

Parkatul se dădu înapoi, speriat.

— Tata este idioţi, proşti, neghiobi, imbecili, spuse el neliniştit. Valetul roşu pe pisoul drăguţ.

— Vino aici! mugi Grant. Al cui tată? Unde ai...? Vino aici, drăcuşorule!

Se întinse către creatură. Oliver îşi îndoi singurul picior posterior şi se repezi spre poliţa sobei.

— Din cauza febrei! ţipă el. Nici o ciocolată!

Ţopăi ca un fulger cu trei picioare către gaura hornului. Se auzi un sunet de gheare zgâriind metalul, apoi dispăru în interior.

Grant îl urmă. Îl durea capul de efort şi cu partea încă sănătoasă a minţii ştiu că, fără îndoială, întregul episod se datora febrei albe, dar îşi croi drum mai departe.

Înaintarea era un coşmar. Lunaticii îşi clătinau gâturile lungi deasupra ierbii înalte şi sângerii, iar chicotele idioate şi feţele lor imbecile sporeau atmosfera generală de demenţă.

Şuviţe de aburi puturoşi, purtători de febră se înălţau la fiecare pas din solul buretos. Undeva în dreapta lui, un puyet chiţăi şi bolborosi; ştia că în direcţia aceea se afla un sătuc de

puyeti, fiindcă odată aruncase o privire asupra micilor clădiri ordonate, construite din pietricele perfect îmbinate, ca într-un oraş medieval în miniatură, cu turnuri şi bastioane. S-ar fi zis că existau şi războaie între puyeti.

Capul îi vâjâia şi i se învârtea datorită efectelor combinate ale ferverinului şi febrei. Avea un acces de *blancha* şi-şi dădu sema că era imbecil, lunatic, dacă se îndepărta de baracă. Trebuia să se fi întins pe pat; febra nu era gravă, totuşi mulţi oameni muriseră pe Io, în delir, asaltaţi de nelipsitele halucinaţii.

Acum aiura. Ştiuse asta imediat ce-l văzuse pe Oliver, căci acesta privea indiferent o tânără doamnă atrăgătoare, purtând o rochie de seară în stilul celei de a doua jumătăţi a secolului al XXII-lea. Evident, era o halucinaţie, pentru că fetele nu aveau ce căuta la tropicele ioniene şi, dacă printr-o rară întâmplare, vreuna ar fi apărut acolo, cu siguranţă că n-ar fi avut haine de gală.

Mirajul părea să aibă şi el febră, fiindcă faţa îi era palidă, cu albeaţa ce dădea bolii numele de *blancha.* Ochii ei cenuşii îl priviră fără surprindere, pe când îşi croia drum prin iarba sângerie către ea.

— Bună ziua, seara sau dimineaţa, salută bărbatul, aruncând o privire derutată spre Jupiter, care răsărea şi spre Soare, care apunea. Poate mai degrabă, buna ziua, domnişoară Lee Neilan.

Ea îl examină lung şi serios.

— Ştii, îi spuse, eşti prima iluzie pe care n-o recunosc! Mi-am văzut toţi prietenii, dar tu eşti primul străin. Sau nu eşti străin? Îmi ştii numele, dar asta este firesc, pentru că eşti imaginaţia mea.

— N-o să ne certăm pe motivul care dintre noi este halucinaţia celuilalt, sugeră el. S-o lăsăm aşa. Primul care dispare este iluzia. Pariez pe cinci dolari că tu eşti aceea.

— Cum o să iau banii? întrebă ea. Nu pot lua bani din propriu-mi vis.

— Asta e o problemă., se încruntă Grant. Problema mea, bineînţeles, nu a a ta. Ştiu că eu sunt real.

— De unde îmi cunoşti numele?

— Ah, din rubricile mondene ale ziarelor aduse de avionul de aprovizionare, pe care le citesc asiduu. De fapt, am o poză

de-a ta tăiată şi lipită lângă pat. Asta justifică, probabil, apariţia ta acum. Chiar mi-ar plăcea să te întâlnesc în realitate, cândva.

— Ce remarcă galantă pentru o apariţie! exclamă fata. Cine zici că eşti?

— Ei bine, mă numesc Grant Calthorpe. Lucrez pentru tatăl tău şi negociez cu lunaticii pentru ferva.

— Grant Calthorpe, repetă ea. Îşi îngustă ochii înceţoşaţi de febră, ca pentru a şi-l fixa mai bine în minte. Deci, tu eşti!

Vocea îi şovăi o clipă şi-şi trecu mâna peste fruntea palidă.

— De ce mi-ai fi apărut din memorie? Ciudat! Acum trei-patru ani, pe când nu eram decât o şcolăriţă romantică, iar tu, faimosul sportiv, eram înnebunită după tine. Am un album plin cu pozele tale — Grant Calthorpe lângă giganticul uniped pe care îl ucisese lângă Munţii Eternităţii. Tu eşti... eşti, într-adevăr, cea mai plăcută halucinaţie pe care am avut-o de mult. Delirul ar fi... amuzant, îşi apăsă ea mâna din nou pe frunte, dacă nu m-ar durea aşa de tare capul!

Măi, măi, gândi Gram mi-ar place să fi fost adevărată chestia cu albumul. Asta-i ceea ce, în psihologie, se cheamă visul de împlinire a unei dorinţe. O picătură de ploaie caldă îi poposi pe gât.

— Trebuie să mă culc, spuse el cu glas tare. Ploaia nu-i bună pentru *blancha.* Sper să te revăd când o să mai am febră.

— Mulţumesc, spuse Lee Neilan cu demnitate. E reciproc.

El încuviinţă, simţind un frison în zona capului.

— Aici, Oliver, zise către parkatul care moţăia. Haide!

— Acela nu-i Oliver, zise Lee, ci Polly, îmi ţine companie de două zile şi am numit-o Polly.

— Ai greşit genul, mormăi Gram Oricum, este parkatul meu, Oliver. Nu eşti tu, Oliver?

— Sper să te revăd, rosti Oliver somnoros.

— E Polly. Nu eşti tu Polly?

— Pariez pe cinci dolari, continuă parkatul. Se ridică se întinse şi sări în locaşul de lângă pădurice. Este din cauza febrei, observă pe când dispărea.

— Aşa-i, aprobă Grant. Se întoarse. La revedere, domnişoară... sau aş putea să-ţi spun Lee, dacă tot nu eşti reală. La revedere, Lee!

— La revedere, Grant! Dar n-o lua pe acolo. Dincolo de

iarbă este un sat de puyeţi.

— Nu. Satul este în partea cealaltă.

— Ba *într-acolo,* insistă ea. I-am urmărit construindu-l. Oricum, nu te pot răni, nu-i aşa? Nici un puyet nu-i poate face rău unei vedenii. La revedere, Grant! Închise ochii istovită.

Ploua mai tare acum. Grant grăbi pasul prin iarba sângerie a cărei sevă roşie se strângea în picături purpurii pe cizmele lui. Trebuia să se întoarcă la baracă, înainte ca febra albă şi delirul să-l facă să hoinărească aiurea. Avea nevoie de ferverin.

Deodată se opri. Chiar în faţa lui, iarba dispăruse şi în micul luminiş apăruseră turnurile înalte cât umărul şi bastioanele unui sat de puyeţi - umil nou, căci se zăreau case pe jumătate, iar fiinţe de cincisprezece centimetri, purtând glugi, trudeau asupra pietrelor.

Se auzi un amestec de chiţăieli şi bolboroseli. Bărbatul se răsuci dar o duzină de săgeţi micuţe vâjâiră în jurul lui. Una îi lovi cizmele ca o scobitoare, dar din fericire nici uaa nu-i zgârie pielea, fără îndoială, erau otrăvite. Se mişcă mai repede, dar peste tot în iarba grasă răsunau murmure, chiţăituri şi imprecaţii de neînţeles.

Ocoli locul pe departe. Lunaticii îşi legănau capetele precum nişte batoane desupra vegetaţiei şi, din când în când, câte unul chicotea de durere, ca şi cum l-ar fi muşcat sau înţepat vreun puyet. Grant se grăbi către un grup de creaturi, sperând să distragă atenţia diavolilor mărunţei din iarba, iar un lunatic înalt cu faţa purpurie îşi arcui gâtul lung pe deasupra lui, chicotind şi gesticulând cu degetele-i costelive către un pachet pe care îl ţinea sub braţ.

Grant îl ignoră şi coti către baraca sa. Se părea că-i evitase pe puyeţi, aşa că îşi târî picioarele mai departe, căci avea mare nevoie de o tabletă de ferverin. Deodată se opri posac, se întoarse şi începu să descrie din nou drumul, cu aceiaşi paşi.

— Nu se poate, bodogăni el. Totuşi ea a avut dreptate în legătură cu satul de puyeţi. Nu ştiam că era acolo. Dar cum poate o halucinaţie să-mi spună ceva ce nu ştiam?

* * *

Lee Neilan şedea pe un buştean cu scoarţă de piatră,

exact aşa cum o lăsase el, cu Oliver alături. Ochii îi erau închişi; iar doi puyeţi tăiau din fusta lungă a rochiei fetei cu nişte cuţitaşe sclipitoare.

Grant ştia că fiinţele erau întotdeauna atrase de materialele textile pământene; aparent, erau incapabili să reproducă luciul fascinant al satinului, deşi drăcuşorii aveau nişte mânuţe infernal de îndemânatice. Pe când bărbatul se apropia, ei decupaseră o fâşie de la coapsă până la gleznă, dar fata nu făcea nici o mişcare. Grant strigă la ei şi micii ticăloşi îi adresară blesteme cumplite, zorindu-se să se îndepărteze cu prada mătăsoasă.

Lee Neilan deschise ochii.

— Din nou tu, murmură ea stins. Cu o clipă în urmă era tata. Acum eşti tu. Paloarea i se accentuă; febra albă continua să-i atace trupul.

— Tatăl tău! Atunci, asta a auzit Oliver... Ascultă, Lee. Am găsit satul puyeţilor. Nu ştiam că era acolo, dar l-am găsit, precum ai spus. Îţi dai seama ce-nseamna asta? Suntem amândoi reali!

— Reali? făcu ea neîncrezătoare, înapoia ta rânjeşte un lunatic purpuriu. Fă-l să plece. Îmi produce greaţă.

El privi în jur; într-adevăr, lunaticul cu faţa purpurie era în spatele lui.

— Ascultă-mă, îi zise, apucându-o de braţ. Senzaţia pielii ei netede constitui o dovadă suplimentară a realităţii fetei. Haide în baracă să iei ferverin. O ridică m picioare. Nu-nţelegi?. Sunt real!

— Nu, nu eşti, spuse ea ameţită.

— Ascultă, Lee. Nu ştiu cum naiba ai ajuns aici şi de ce, dar ştiu că Io nu m-a înnebunit chiar de tot. Tu eşti reală şi eu sunt real. O smuci violent şi strigă: Sunt real!

O slabă înţelegere se ivi în ochii ei ameţiţi,

— Real? şopti ea. Real! Oh, Doamne! Atunci... ia-mă din locul ăsta dement!

Se clătină, se strădui să-şi regăsească echilibrul, apoi se lăsă moale pe bărbat.

Desigur, pe Io greutatea ei era neglijabilă, mai mică decât o treime din cea normală, de pe Pământ. Grant o prinse în braţe şi porni către baracă, ţinându-se departe de ambele aşezări de puyeţi. În jurul lui se legănau lunatici agitaţi şi, din când în când,

cel cu faţa purpurie, sau altul, asemănător, chicotea, arăta cu degetul şi gesticula.

Ploaia se înteţise şi pârâiaşe calde se scurgeau pe gâtul lui Grant şi, pentru a spori nebunia, se lovi de un crâng de palmieri ţepoşi, ale cărui ramuri ghimpate îl înţepară dureros prin cămaşă. Înţepăturile erau periculoase dacă nu le dezinfectau; în mare parte din cauza palmierilor ţepoşi, comercianţii nu-şi puteau culege singuri frunzele ferva şi depindeau de lunatici.

Înapoia norilor joşi de ploaie, soarele apusese şi lumina cărămizie a zilei lui Jupiter împrumuta o falsă îmbujorare obrajilor lui Lee Neilan, înfrumuseţându-i trăsăturile.

Poate că bărbatul insistase prea mult cu privirea pe chipul ei, căci deodată ajunse din nou printre puyeţi. Aceştia chiţăiau şi bolboroseau iar lunaticul purpuriu ţopăi de durere, când dinţi ascuţiţi i se înfipseră în picioare. Desigur, lunaticii erau imuni la otravă.

Drăcuşorii se aflau acum în jurul picioarelor lui Grant. Înjurând cu voce scăzută, el lovi puternic cu piciorul, trimiţând o fiinţă ce semăna cu un şobolan, învârtindu-se cincisprezece metri, prin văzdub. Avea la şold un pistol automat şi un aruncător de flăcări, dar le putea utiliza din mai multe motive.

În primul rând, folosirea automatului împotriva hoardelor de pitici ar fi semănat cu împuşcarea unui roi de ţânţari; chiar dacă glonţul omora unul sau doi, sau o duzină, nu se remarca nici o diferenţă. La fel şi dacă s-ar fi servit de aruncătorul de flăcări; ar fi fost ca şi cum ar fi tras cu tunul într-o muscă. Scuipătura de foc ar fi incinerat top puyeţii din imediata apropiere, din iarbă, dintre copaci şi lunatic, fără să impresioneze prea mult hoardele supravieţuitoare şi în plus ar fi necesitat încărcarea laborioasă a pistolului cu alt diamant negru şi alt butoiaş.

În baracă avea becuri cu gaz, dar nu puteau fi folosite pentru moment şi, în plus, nu avea mască de protecţie, iar chimiştii nu reuşiseră încă să inventeze un gaz care să-i ucidă pe puyeţi, fără să-i afecteze pe oameni. În sfârşit, nu putea folosi nici un fel de armă, pentru că nu îndrăznea să o lase jos pe Lee Neilan.

În faţă se zărea poiana din jurul barăcii. Zona era plină de puyeţi, dar baraca fusese construită să le reziste, căci buştenii

cu coajă de piatră erau extrem de rezistenţi faţă de uneltele lor mărunte.

Grant observă însă că un grup de drăcuşori se găseau în preajma uşii şi dintr-o dată pricepu intenţia lor. Agăţaseră o funie de clanţă şi acum erau ocupaţi s-o tragă în jos! Bărbatul răcni şi o rupse la fugă într-acolo. Gând ajunse la vreo cincisprezece metri, uşa basculă spre interior şi hoarda de puyeţi se revărsă în baraca.

Ţâşni peste prag. Înăuntru era dezastru. Mici forme înveşmântate în mantii tăiau păturile de pe pat, îmbrăcămintea specială, sacii care trebuiau umpluţi cu frunze ferva şi trăgeau de toate ustensilele de gătit şi de obiectele nefixate.

Grant urlă şi izbi cu piciorul în gloată.

Un cor sălbatic de chiţăieli şi bolboroseli izbucni când creaturile săriră să se ferească. Împieliţaţii erau destul de deştepţi ca să-şi dea seama ca el nu-şi putea folosi mâinile, fiindcă o susţinea pe Lee Neilan. Se feriră din calea loviturilor şi, pe când el ameninţa un grup împingându-l către sobă, o altă gloată sfâşie păturile.

În disperare, bărbatul se năpusti spre pat. Îl curăţă folosindu-se de trupul fetei, o lăsă pe Lee să cadă pe pat şi apucă o mătură din crengi, pe care o înjghebase pentru a-l ajuta la curăţenie. Cu coada ei atacă puyeţii în mişcări largi şi ţipele se amestecară cu plânsete şi scâncete de durere.

Câţiva se îmbulziră spre uşă, târînd prăzile pe care le apucaseră. Grant se răsuci la timp ca să vadă o jumătate de duzină de dracuşori îngrămădiţi în jurul lui Lee Neilan, smulgându-i hainele, ceasul de la mână şi pantofii de seară, din satin. Răcni la ei, înjurându-i şi lovindu-i ca să-i îndepărteze, sperând să nu-i fi străpuns pielea cu un pumnal periculos sau cu un dinte otrăvitor.

Începuse să domine încăierarea. Mare parte din creaturi îşi strângeau mantiile negre şi se grăbeau spre pragul uşii. În sfârşit, ultimul rămas, chiţăind, copleşit şi cu mâinile goale, fugi, lăsând în urmă o duzină de drăcuşori păroşi, ucişi sau răniţi.

Grant îi mătură pe aceştia cu arma-i improvizată. Închise uşa în faţa unui lunatic ce se legăna în prag, o zăvori ca să nu se mai repete vreo şmecherie de-a puyeţilor şi privi înspăimântat prin locuinţa jefuită.

Conservele fuseseră rostogolite sau târâte. Fiecare obiect

nefixat fusese scotocit de mânuţele iscoditoare ale puyeţilor şi hainele lui Grant atârnau în dezordine de cârligele din perete. Totuşi micii tâlhari nu reuşiseră să deschidă nici dulapul şi nici sertarul mesei, unde exista mâncare.

Şase luni de viaţă pe Io îl învăţaseră pe bărbat resemnarea; înjură din inimă, ridică din umeri resemnat şi scoase din dulap sticla de ferverin.

Propria-i febra dispăru imediat: şi complet, cum se întâmpla întotdeauna când trata *blancha,* dar fata, lipsindu-i ferverinul, era albă a varul şi vlăguită. Gram aruncă o privire spre sticlă: rămăseseră opt tablete.

—- Ei bine, eu pot să mestec frunze ferva, murmura el.

Frunzele erau mai puţin eficiente decât alcaloidul pur, dar aveau să aibă efect, iar lui Lee Neilan îi trebuiau tabletele. Dizolvă două într-un pahar cu apă şi ridică uşor capul fetei.

Nu era atât de moleşită, încât să nu poată înghiţi şi el îi picură soluţia printre buzele palide, apoi o aranjă cât putu mai confortabil. Rochia era o zdreanţă de mătase şi Grant o acoperi cu o părură la fel de distrusă. Apoi îşi dezinfectă înţepăturile de palmier, alătură două scaune şi se întinse să se culce.

Tresări la sunetul zgârieturilor de pe acoperiş, dar era doar Oliver, testând coşul, să vadă dacă era fierbinte. Într-o clipa, parkatul se strecură prin horn, se întinse şi comentă;

— Eu sunt real şi tu eşti real.

— Imgineaza-ţi, murmură Grant somnoros.

* * *

Gând se, trezi, era în lumina lui Jupiter-plus-Europa, ceea ce însemna că dormise aproape şapte ore, căci cea de-a treia lună mică şi strălucitoare tocmai răsărea. Se ridică şi privi spre Lee Neilan. care dormea profund, cu o tentă de culoare în obraji, ce nu se datora în totalitate luminii roşietice a zilei: *blancha* se vindeca.

Dizolvă încă două tablete în apă, apoi scutură umărul fetei. Ochii ei cenuşii se deschiseră instantaneu, mai limpezi acum şi îl priviră cu surprindere.

— Bună, Grant, murmură ea. Tu eşti, din nou. La urma urmei, febra nu-i chiar aşa de rea.

— Poate că trebuia să te las în starea febrilă, zâmbi el. Spui nişte lucruri aşa drăguţe. Scoală-te şi bea asta.

Lee deveni brusc conştientă de interiorul barăcii.

— Dar... unde ne aflăm? Pare a fi... real?!

— Este. Bea ferverinul.

Ea se supuse apoi se întinse din nou şi privi lung, perplex.

— Real? întrebă. Şi tu eşti real?

— Cred că da.

Un văl fin lacrimi îi înrourară ochii.

— Atunci... am plecat din locul acela? Locul acela teribil?

— Evident, Văzu pe faţa ei semne de isterie şi se grăbi să-i distragă atenţia. Te superi dacă îmi povesteşti cum de se întâmplă să fii aici, şi încă îmbrăcata ca pentru o petrecere?

- Am fost îmbrăcată pentru o petrecere. O petrecere în Herapolis. Dar ara ajuns în Junopolis. Înţelegi?

- Nu-nţeleg. În primul rând ce cauţi pe Io? Ori de câte ori auzeam de tine, era în legătură cu societatea din New York sau din Paris.

Ea zâmbi.

— Atunci n-a fost totul un delir, nu-i aşa? Ai spus că ai o poză de-a mea.. Oh. aceea! se încruntă către afişul de pe perete Data viitoare, când vreun fotograf va dori să-mi ia un instantaneu, o să-mi amintesc să nu mai rânjesc ca... ca un lunatic. Cât despre motivul pentru care mă aflu pe Io... am venit cu tata, care caută posibilităţi de a cultiva ferva în plantaţii, în loc să depindă de comercianţi şi de lunatici. Am sosit acum trei luni şi m-arn plictisit îngrozitor. Am crezut că este palpitant pe Io, dar n-a fost... până de curând.

— Dar ce era, cu petrecerea aceea? Cum ai reuşit să ajungi aici, la şase sute de kilometri de Junopolis?

— Ei bine, răspunse ea încet, în Junopolis era teribil de plictisitor. Nu aveam spectacole, nu aveam sport, nimic, în afară de câte o petrecere ocazională. Nu aveam astâmpăr. Când erau petreceri în Herapolis, îmi făcusem obiceiul să zbor până acolo. Sunt doar patru sau cinci ore cu un avion rapid, ştii,... în ultima săptămână - sau ce-o fi fost — am plănuit să mă duc, împreună cu Harvey, secretarul tatei. Dar, în ultima clipă, tata a avut nevoie de el şi mi-a interzis să zbor singură.

Grant simţi că-l displăcea profund pe Harvey.

— Şi? întrebă el.

— Aşa că am zburat singură, termină ea, ezitând.

— Şi te-ai prăbuşit, nu?

— Pot să zbor la fel de bine ca oricine, ripostă fata. Doar că am urmat un traseu diferit şi, deodată, mi-au apărut în faţă nişte munţi.

— Dealurile Idioţilor, încuviinţă el din cap. Avionul meu de aprovizionare ocoleşte opt kilometri ca să le evite. Nu sunt înalte, dar trec dincolo de atmosfera satelitului ăsta dement. Atmosfera este densă aici, dar nu prea groasă.

— Ştiu asta. Eram conştientă că nu puteam trece peste ele, dar am crezut că le-aş putea sări. Acceleram şi apoi avântam avionul în sus. Am avut un avion închis ermetic, iar gravitaţia este foarte slabă aici. În plus, am văzut figura executată de mai multe ori. În special cu un prototip racheto-propulsat. Jeturile ajută la susţinerea avionului, chiar şi după ce aripile devin inutile, în cazul lipsei aerului.

— Ce cascadorie prostească! exclamă Grant. Sigur că poate fi făcută, dar trebuie să fii expert ca să o poţi finaliza când loveşti aerul, de cealaltă parte. Tu l-ai atins cu viteză mare şi nu ai avut suficient spaţiu pentru coborâre.

— Asta am descoperit şi eu, spuse Lee cu regret. Aproape reuşisem, când am nimerit în mijlocul unor palmieri ţepoşi. Cred că prăbuşirea i-a ameţit, deoarece am reuşit să ies înainte ca ei să înceapă să biciuiască în jur. N-am putut totuşi să mai ajung la avion şi a fost... nu-mi amintesc decât două zile... dar a fost oribil!

— Cred, aprobă el cu blândeţe.

— Ştiam că dacă nu mănânc şi nu beau, aveam o şansă să evit febra albă. Să nu mănânc n-a fost aşa greu, dar să nu beau... ei bine, în cele din urmă am cedat şi am băut dintr-un pârâu. Nu-mi mai păsa ce se întâmpla, dacă puteam să am parte de câteva momente în care să nu fiu torturată de sete. După aceea, totul a fost confuz şi vag.

— Trebuia să fi mestecat frunze ferva.

— Nu ştiam asta. Nici măcar nu ştiam cum arată şi în plus îl aşteptam pe tata să apară. Cred că mă caută şi acum.

— Probabil, replică Grant ironic, întâmplător, ştii că suprafaţa lui Io este de peste treizeci de milioane de kilometri pătraţi? Şi cum să ştie el unde anume te-ai prăbuşit? Când zbori de la polul nord la polul sud nu există o rută preferabilă. Poţi merge prin orice punct de pe planetă.

Ochii ei cenuşii se dilatară.

— Dar eu...

— Mai mult chiar, zise Grant, acesta este probabil ultimul loc potrivit pentru o petrecere. Ei nu s-ar gândi că cineva, poate doar un lunatic, ar încerca să survoleze Dealurile Idioţilor, chestiune cu care sunt întru totul de acord. Deci, mi se pare, Lee Neilan, că eşti izolată până când avionul meu de aprovizionare va ajunge aici, adică luna viitoare!

— Dar tata va înnebuni! Va crede că am murit!

— Fără îndoială.

— Dar nu putem..., Fata se opri, uitându-se în jur prin singura cămăruţă a barăcii. După o clipă, oftă resemnată, zâmbi şi urmă dulce: Ei bine, s-ar fi putut şi mai rău. O să încerc să mă mulţumesc cu ce am.

— Bine. Cum te simţi acum?

— Aproape normal. Chiar o să mă apuc de treabă. Dădu la o parte pătura zdrenţuită, se ridică pe jumătate şi-şi cobori picioarele pe podea. Voi pregăti cina! Rochia mea!

Îşi trase din nou pătura în jurul trupului. El zâmbi.

— Am avut o mică dispută cu puyeţii, după ce ai leşinat. Şi mie mi-au distrus garderoba.

— E terminată! plânse ea.

— Ţi-ar fi de folos un ac şi aţă? Pe astea le-au lăsat, măcar, pentru că erau în sertarul mesei.

— Nici măcar un costum de baie n-aş putea scoate din asta! replică Lee. Lasă-mă să încerc o haină de-a ta.

Tăind, cârpind şi reparând, reuşi în cele din urmă să aducă unul dintre costumele lui Grant la proporţii potrivite. Arăta minunat în cămaşă şi pantaloni, dar bărbatul se îngrijoră observând că o paloare pusese stăpânire pe ea.

Era... *riblancha,* al doilea atac de febră, care urma de obicei unei crize severe sau prelungite. Chipul lui era serios când puse două din ultimele patru tablete de ferverin în palmele făcute căuş.

— Ia-le, îi porunci. Trebuie să mai găsim nişte frunze ferva pe undeva. Avionul mi-a luat ultima recoltă săptămâna trecută şi de atunci am tot avut ghinion cu lunaticii. Nu mi-au adus, decât buruieni şi gunoaie.

Lee se strâmbă simţind gustul amar al medicamentului, apoi închise ochii împotriva ameţelii de moment şi a greţii.

— Unde poţi găsi ferva? întrebă ea.

Grant clătină din cap încurcat, privind apusul lui Jupiter, cu inelele sale crem şi maro strălucind şi Marea Pată Roşie fierbând în marginea vestică. Puţin deasupra se afla micul disc strălucitor al Europei. Deodată, se încruntă, îşi privi ceasul, apoi consultă calendarul de pe interiorul uşii dulapului.

— În cincisprezece minute va fi lumina Europei, mormăi el şi după douăzeci şi cinci de minute va fi noapte adevărată — prima noapte adevărată după o jumătate de luna. Mă întreb...

Privi lung şi gânditor chipul fetei. El ştia unde creştea ferva. Nimeni nu îndrăznise să pătrundă în junglă, unde palmierii ţepoşi, viţa-de-vie cu săgeţi şi viermii ucigaşi numiţi *dinţoş*i făceau dintr-o astfel de aventură, pură sinucidere pentiu orice creatură, cu excepţia lunaticilor şi puyeţilor. Dar el ştia unde creşte ferva.

În nopţile rare de pe Io chiar şi poiana putea fi periculoasă. Nu numai din cauza puyeţilor; ştia destul de bine că în întuneric, din junglă se târau afară creaturi - *dinţoşi,* broaşte cu cap-glonţ şi, fără îndoială, multe fiinţe misterioase, veninoase, perfide, niciodată văzute de om. Se auziseră povestiri şi în Herapolis.

Dar el trebuia să obţină ferva şi ştia unde creşte. Nici un lunatic n-ar fi încercat să culeagă frunzele de acolo, dar ferva creştea în micile grădini sau ferme din jurul aşezărilor puyeţdor.

Aprinse lumina.

— Ies o clipă, îi spuse lui Lee Neilan Dacă *blancha* revine, ia celelalte două tablete. Oricum, nu-ţi strică să Ie iei. Puyeţii au plecat cu termometrul meu, dar dacă ai din nou ameţeli, ia-le!

— Grant! Unde...

— Mă voi întoarce, îi răspunse. Închizând uşa în urmă.

Un lunatic, purpuriu în lumina albastruie a Europei, clătină din cap cu un chicot prelung. Lăsându-l în urmă se îndreptă precaut spre vecinătatea satului dc puyeţi — cel vechi, întrucât, celălalt era puţin probabil să fi avut timp să-şi cultive pământul dimprejur. Se târî prudent prin iarba sângerie, deşi ştia că era zadarnic să fie precaut. Se găsea exact în postura unui gigant de treizeci de metri, încercând să se apropie de un oraş omenesc pe ascuns — problemă delicată chiar şi în cumplita întunecime a nopţii.

Ajunse la marginea poienii puyeţilor. Înapoia lui, Europa se îndrepta încet spre orizont, mişcându-se la fel de repede ca şi

limba ce indica minutele pe ceasul său. Se opri surprins o clipă la vederea minunatului orăşel, aflat la treizei de metri depărtare, dincolo de ogoarele pătrate, cu lumini licărind în ferestrele cât palma. Nu ştiuse că plantaţia puyeţilor folosea lumini; erau probabil, lumânări micuţe sau, opaiţe minuscule.

Clipi în întuneric. Al doilea dintre loturile de trei metri părea să fie - era - ferva. Se aplecă, se târî şi atinse cu mâna frunzele albe şi cărnoase. În acel moment auzi un chicot ascuţit şi zgomotul ierbii strivite în spatele lui. Lunaticul! Idiotul lunatic purpuriu!

Răsunară ţipete chiţăite. Smulse doi pumni de ferva, se ridică şi ţâşni spre fereastra luminată a barăcii sale. Nu voia să simtă înţepăturile otrăvite sau dinţii purtători de boală, iar puyeţii se treziseră în mod sigur. Bolboroseala lor devenise un cor; pământul se înnegrise de numărul lor.

Ajunse la baracă, se repezi înăuntru, trânti şi zăvorî uşa.

— Am luat-o! Zâmbi satisfăcut. Lasă-i să bântuie pe afară acum.

Puyeţii erau în culmea furiei. Bolboroseala lor se auzea precum scârţâitui unui război de ţesut. Chiar şi Oliver deschisese ochii adormiţi şi asculta.

— Este din cauza febrei, observă el nepăsător.

Lee nu mai era palidă; *riblancha* trecea, în mod sigur.

— Uf! făcu ea, ascultând tumultul de afară. Dintotdeauna am urât şobolanii, dar puyeţii sunt mai răi. Toată isteţimea şi răutatea şobolanilor plus inteligenţa diavolilor.

— Ei, răspunse Grant gânditor, nu văd ce ar putea face. Oricum, ferva era pentru mine.

— Parcă s-ar îndepărta, spuse fata. ascultând. Zgomotul se stinge.

Grant îşi îţi capul pe fereastră.

— Sunt încă prin preajmă. Tocmai au trecut de la înjuraturi la un plan, pe care tare aş vrea să-l ştiu. Într-o bună zi, dacă această mică planetă nebună va deveni rentabilă pntru activitatea oamenilor, vom avea discuţii serioase cu puyeţii.

— Şi? Nu sunt destul de civilizaţi pentru a reprezenta într-adevăr un obstacol serios şi în plus sunt atât de mici...

— Dar învaţă, replică el. Învaţă foarte repede şi se înmulţesc ca iepurii. Să presupunem că descoperă utilizarea gazului, sau că pun la punct lansatoare pentru săgeţile lor

otrăvitoare. Asta e posibil, pentru că deja prelucrează metalul şi cunosc focul. În felul acesta vor fi practic la egalitate cu omul, iar în măsura în care atacul lor continuă, la ce vor mai sluji tunurile noastre gigantice şi rachetele, împotriva unor puyeti de cincisprezece centimetri? Şi chiar dacă am fi egali ca număr, rezultatul ar fi fatal: un puyet contra unui om nu-i cine ştie ce afacere.

Lee căscă.

— Ei bine, nu este problema noastră. Mi-e foame.

— Bun. Este un semn că *blancha* se vindecă. Mănâncă, apoi dormi puţin, căci avem cinci ore de întuneric.

— Şi puyeţii?

— Nu pot face nimic. Nu pot să taie pereţii din buşteni cu coajă de piatră în cinci ore şi, oricum, Oliver ne va avertiza dacă vreunul reuşeşte să pătrundă pe aici, pe undeva.

Era lumină când se trezi; îşi întinse membrele înţepenite dureros de-a lungul celor două scaune. Ceva îl trezise, dar nu ştia precis ce anume. Oliver se plimba neliniştit prin spatele lui şi acum îl privi neliniştit.

— Am avut ghinion cu lunaticii mei, anunţă parkatul plângăreţ. Eşti un pisoi drăguţ.

— Şi tu la fel, spuse Grant.

Ceva îl trezise, dar ce anume?

Apoi ştiu, căci se repetă... un vag tremur al podelei din coajă de piatră. Se încruntă, derutat. Cutremure? Nu existau pe Io, fiindcă micuţa sferă îşi pierduse căldura internă, nu se ştia cu epoci în urmă. Atunci, ce era?

Deodată înţelese. Sări în picioare, cu un strigăt atât de sălbatic, încât Oliver se dădu la o parte, bolborosind infernal. Parkatul speriat ţopăi către sobă şi dispăru în sus, pe horn. Ţipătul lui răsună slab.

— Este din cauza febrei!

Lee rămăsese pe patul de campanie, clipind somnoroasă din ochii cenuşii.

— Afară! urlă el, ridicând-o în picioare. Ieşi! Repede!

— Ce... de ce?...

— Ieşi!

O împinse pe uşă, apoi se întoarse să ia centura şi armele, sacul cu frunze ferva şi un pachet de ciocolată. Podeaua tremură din nou şi Grant se grăbi să ajungă printr-un salt

nebunesc, în partea unde stătea fata uluită.

— Au minat-o! se înecă el. Ticăloşii au minat...

Nu avu timp să spună mai multe. Un colţ al barăcii cedă brusc, buştenii cu coajă de piatră se desfăcură şi întreaga structură se nărui precum casa din cuburi a unui copil. Prăbuşirea se stinse în tăcere şi nu se zări nici o mişcare, cu excepţia unui fuior leneş de aburi, a câtorva siluete negre, ca de şobolani, grăbindu-se către iarbă, şi a unui lunatic purpuriu clătinând din cap, dincolo de ruine.

— Drăcuşori murdarii blestemă el cu amărăciune. Blestemaţi şoholani negri!

Un fluierat izbucni atât de aproape, încât îi răni urechea şi apoi zburli o bucla din părul castaniu, răvăşit, al lui Lee. Un cor de cbiţăituri răsună în iarba sângerie.

— Aşa! strigă el. Şi-au pus în gând să ne termine de data asta. Nu... pe aici. Spre dealuri. Jungla e mai rară pe drumul acesta.

Au putut scăpa destul de uşor de puyeţii mărunţei. În câteva clipe au lăsat în urmă vocile chiţăitoare şi s-au oprit să privească lung, cu regret, locuinţa prăbuşită.

— Acum, spuse el nefericit, suntem amândoi în situaţia de la care porniseşi tu.

— Oh, nu, îşi ridică privirea Lee. Suntem împreună acum. Nu mi-e frică.

— Ne vom descurca,o asigură bărbatul, O să instalăm cumva o baracă temporară. O să...

O săgeată îi lovi cizma ţiuind. Puyeţii îi descoperiseră.

Fugiră din nou către Dealurile Idioţilor. Când se opriră în sfârşit, putură zări o pantă lungă şi, în depărtare, junglele. Acolo se afla baraca distrusă şi, ordonate ca pe o tablă de şah, ogoarele şi turnurile aşezării puyeţilor din vecinătate. Abia îşi trăseseră răsuflarea, când bolboroselile şi chiţăielile se auziră dinspre pădurice.

Erau împinşi spre Dealurile Idioţilor, o regiune la fel de necunoscută oamenilor ca şi întinderile îngheţate de pe Pluto. Era ca şi cum drăcuşorii din spate hotărîseră ca, de data aceasta, duşmanul lor, uriaşul şi cotropitor şi devastator al recoltelor, să fie exterminat.

Armele erau inutile. Grant nu putea nici măcar să arunce o privire urmăritorilor, care se furişau prin vegetaţie ca nişte

şobolani cu mantii. Gloanţele, chiar dacă din întâmplare ar fi nimerit corpul unui puyet, erau zadarnice iar aruncătorul de flăcări, deşi cu izbucnirea-i incandescentă ar fi incinerat tone de pădurice şi de iarbă sângerie, n-ar fi putut decât să taie o cărare prin hoarda de tartori. Singurele arme utile, becurile cu gaz, rămăseseră printre ruinele barăcii.

Grant şi Lee erau siliţi să urce. Se aflau la trei sute de metri deasupra câmpiei şi aerul se rareia. Aici nu exista junglă, doar întinderi impresionante de iarbă sângerie de-a lungul cărora erau vizibili câţiva lunatici, clătinându-şi capetele pe gâturile lungi.

— Spre piscuri! icni Grant, cu răsuflarea întretăiată. Poate vom rezista aerului rarefiat mai bine decât ei.

Lee nu mai răspunse. Gâfâia înverşunată alături de el, căci suiau acum cu greu pe insulele de stânci golaşe. În faţa lor se înălţau două piscuri joase, precum stâlpii unei porţi. Aruncând iute o privire în urmă, Grant zări siluete negre, mărunte, în câmp deschis şi, clocotind de furie, descărcă un foc. Un singur puyet tresări convulsiv, cu mantia fâlfâind, dar restul îşi continuară drumul. În mod sigur erau cu miile.

Piscurile se aflau acum la numai câteva sute de metri distanţă. Erau golaşe, netede, insurmontabile.

— Printre ele, murmură Grant.

Trecătoarea care le separa era pustie şi îngustă. Cu ere în urmă, vârfurile gemene fuseseră unul singur: o convulsie vulcanică, de mult uitată, le despărţise, lăsând între ele un canion firav.

Bărbatul întinse un braţ către, Lee, a cărei respiraţie era un şir de icnete seci. O săgeată lucitoare zbârnâi când oamenii ajunseră la deschizătură, dar privind înapoi, Grant putu observa doar un lunatic purpuriu urcând cu greu şi alţi câţiva în dreapta lui. Goniseră printr-un pasaj lung de cincisprezece metri, care se sfârşea brusc într-o vale - şi acolo, uluiţi pentru o clipă, se opriră.

La poale se întindea un oraş. Pentru o secundă, Grant crezu că descoperiseră o vastă metropolă a puyeţiior, dar o simplă privire dezvălui altceva. Acesta nu era un oraş cu construcţii medievale, ci un poem în marmură, de o frumuseţe clasică şi cu proporţii omeneşti, sau aproape omeneşti. Coloane albe, bolţi glorioase, domuri cu linii perfect rotunjite - o

minunăţie arhitecturală născută parcă pe Acropole. Într-o clipă îşi dădură seama că oraşul era mort, devastat, în ruine.

Cu toată istovirea, Leen îi percepu frumuseţea.

— Ce minunat! gâfâi ea. Aproape că ar putea fi iertaţi... pentru că sunt... puyeţi!

— Ei nu ne-ar ierta pentru că suntem oameni, murmură Grant. Va trebui să ne aşezăm undeva. Mai bine am alege o clădire.

Înainte însă ca ei să fi putut înainta câţiva metri, o învălmăşeală sălbatică îi opri. Grant împietri, rămânând, practic paralizat de uimire. Canionul îngust se umpluse cu o hoardă gâlgâitoare de puyieţi, ca un covor negr şi, dens. Dar nu trecură mai departe de capătul văii, căci, rânjind, chicotind şi legănându-şi capetele, tropăind pe tălpile cu trei degete, patru lunatici blocau accesul!

Începu o luptă. Puyeţii muşcau şi înţepau nefericiţii apărători, ale căror bocete ascuţite de durere nu mai erau chicote, ci urlete. Dar cu o hotărîre şi o încăpăţânare complet străină lunaticilor, tălpile lor cu gheare tropăiau metodic, sus-jos, sus-jos.

— Fir-aş al naibii! izbucni Grant.

Atunci îi veni o idee.

— Lee! Ei sunt strânşi în canion, tot neamul lor de ticăloşi!

Se grăbi într-acolo, întinse aruncătorul de flăcări printre picioarele zbârcite ale, unui lunatic, îl orientă în lungul canionului şi trase.

Infernul explodă. Cedându-şi toată energia într-o teribilă răbufnire, micuţul diamant scuipă un şuvoi de foc, care umplu canionul dintr-o parte în cealaltă şi se revărsa apoi în iarba sângerie de pe pantă, tăind o cărare de foc.

Dealurile Idioţilor reverberară urletul, iar ploaia de dărâmături încetă. În canion mai rămăseseră doar câteva bucăţi de carne şi capul unui lunatic norocos, încă săltând şi rostogolindu-se.

Trei lunatici supravieţuiseră. Unul cu faţa purpurie îşi trăgea braţul, rânjind şi chicotind într-o veselie imbecilă.

Grant lasă aruncătorul de-o parte şi se întoarce spre fată.

— Slavă Domnului! spuse el. Am scăpat, totuşi.

— Nu mi-a fost frică, Grant. Nu cu tine.

El zâmbi.

— Poate vom găsi un loc aici, îi sugeră. Febra trebuie să fie mai puţin chinuitoare la aceasta altitudine. Dar, ia spune, acesta trebuie să fi fost capitala întregii rase a puyeţilor, în vremurile de odinioară. Îmi pot imagina cu greu aceşti ticăloşi, creând o arhitectură atât de frumoasă, sau pe o aşa întindere. Clădirile astea sunt la fel de uriaşe în proporţii faţă de mărimea puyeţilor, ca şi zgârie-norii din New York pentru noi!

— Dar atât de frumoase, rosti Lee încet, măturând cu privirea peste gloria ruinelor. Aproape că i-am putea ierta, Grant! Uită-te acolo!

El îl urmări gestul. Pe partea interioară a arcadelor canionului se zăreau nişte sculpturi gigantice. Însă lucrul care îi înmărmuri de uimire fu subiectul portretului. Acolo, dominând înălţimile stâncii, nu se aflau figuri de puyeţi, ci de... lunatici! Minunat cioplite, mai degrabă zâmbind decât rânjind, cu o expresie oarecum tristă, plină de regrete, de milă şi totuşi, fără nici o îndoială, lunatici!

— Somn uşor, şopti el. Vezi, Lee? Acesta trebuie să fi fost odată un oraş al lunaticilor. Urmele, uşile, clădirile, toate sunt pe măsura lor. Cumva, cândva, ei trebuie să fi fost civilizaţi iar lunaticii pe care îi cunoaştem sunt rămăşiţele degenerate ale unei mari rase.

— Şi, interveni Lee, motivul pentru care cei patru au blocat drumul când puyeţii au încercat să treacă, este că ei n-au uitat încă. Sau poate că nu îşi amintesc, dar au o tradiţie a gloriilor trecute sau, mai probabil, doar un sentiment superstiţios că locul acesta este, într-un anume fel, sacru. Ne-au lăsat să trecem pentru că, la urma urmei, semănăm mai mult cu ei decât cu puyeţii. Dar un lucru uimitor este că ei păstrează încă în memorie acel eveniment, deşi oraşul trebuie să fie ruinat de secole. Sau poate chiar de mii de ani.

— Dar gândeşte-te că lunaticii au putut avea odinioară inteligenţă pentru a-şi crea o cultură proprie, spuse Grant, îndepărtând un lunatic purpuriu care dădea din cap şi chicotea lângă el. Deodată se întrerupse, întorcând o privire plină de respect către creatură. Acesta mă urmează de zile întregi. În regulă, şefule, care-i treaba?

Fiinţa purpurie îi întinse un mănunchi de iarba sângerie şi rămurele, groaznic de murdar, continuând să chicotească idiot.

Gura ridicolă i se strâmbase; ochii i se bulbucaseră în agonie pentru efortul de concentrare mentală.

— Viclean! hohoti triumfător.

— Imbecilul! izbucni Gram. Neghiobul! Idiotul! Se opri, apoi râse. Nu-i nimic. Cred că o meriţi.

Îşi aruncă pachetul de ciocolata celor trei lunatici încântaţi.

— Iată-vă dulciurile!

Un ţipăt al lui Lee îl surprinse. Fata îşi agita larg braţele, în timp ce, deasupra crestei Dealurilor Idioţilor vuia o rachetă, care se roti şi coborî în picaj spre vale.

Portiera se deschise. Oliver păşi semţ şi grav afară, afirmând indiferent:

— Eu sunt real şi tu eşti real.

Un bărbat urmă parkatul, apoi alţi doi oameni.

— Tată! strigă Lee.

* * *

Ceva mai târziu, Gustavus Neilan se întoarse spre Grant.

— Nu-ţi pot mulţumi îndeajuns, spuse el. Dacă există vreo cale să-ţi arăt aprecierea mea pentru…

— Există. Puteţi să-mi anulaţi contractul.

— Oh, lucrezi pentru mine?

— Sunt Grant Calthorpe, unul dintre comercianţii dumneavoastră şi m-am cam saturat de această planetă nebună.

— Desigur, dacă doreşti, zise Neilan. Dacă este vreo problemă cu plata…

— Puteţi să-mi plătiţi pentru cele şase luni în care am muncit.

— Dacă ai mai sta, n-o să se mai facă negoţ prea multă vreme. Putem cultiva ferva lângă oraşele polare şi eu prefer plantaţiile, incertitudinilor legate de lunatici. Dacă ţi-ai termina anul de muncă, am putea să-ţi dăm în grijă o plantaţie, până la sfârşitul termenului.

Grant întâlni ochii cenuşii ai lui Lee Neilan şi ezită.

— Mulţumesc, spuse el încet, dar m-am saturat. Zâmbi fetei, apoi se întoarse către tatăl ei. Vă deranjează dacă vă cer să-mi povestiţi cum de s-a întâmplat să ne găsiţi? Acesta e locul cel mai neplăcut de pe planetă.

— Tocmai acesta este motivul, spuse Neilan. Gând Lee nu s-a mai întors, m-am gândit cu mare atenţie. În final, cunoscând-o bine, am decis să caut mai întâi în locurile cel mai puţin plăcute. Am încercat pe ţărmurile Mării Febre, apoi în Deşertul Alb şi, în cele din urmă, pe Dealurile Idioţilor. Am identificat cuinele unei barăci şi printre dărâmături era acest individ - îl arătă pe Oliver - afirmând că zece lunatici fac cât un om care nu-i în toate minţile. Ei bine, partea cu omul care nu-i în toate minţile semăna foarte mult cu o referinţa la fata mea şi am umblat până ce zgomotul aruncătorului tău de flăcări ne-a atras atenţia.

Lee se strâmbă apoi îşi întoarse ochii cenuşii, serioşi, spre Grant.

— Îţi aminteşti, rosti ea încet, ce ţi-am spus acolo, în junglă?

— N-aş pomeni niciodată despre asta, replică bărbatul. Ştiam că delirezi.

— Dar... poate că nu. Un camarad te-ar ajuta să-ţi închei mai uşor anul de lucru? Vreau să spun, dacă, de exemplu, ai zbura înapoi, cu noi în Junopoils şi te-ai întoarce cu o soţie?

— Lee, spuse el răguşit, ştii ce diferenţă ar însemna asta, deşi nu pot să înţeleg de ce ai fi visat-o.

— Este din cauza febrei, sugeră Oliver.

[*Originally published in „Astounding” Dec. 1935*]